آذربرد

روزهای انتشار یکشنبه - سه‌شنبه - پنجشنبه

مدیرمسئول جعفر پیشه‌وری

این روزنامه بخصوص جبهه آزادی است بوسیله هیئت تحریریه منتشر میشود

تلفن ۹۸۱۷

سال دوم شماره ۲۷۳ صبح پنج‌شنبه ۶ اردیبهشت ماه ۱۳۲۴

تلگ شماره یک: بال و تیم

الحاق نیروهای امریکا و شوروی

خبرهای جنگ روز بروز جالب‌تر می‌شود

پریروز فرمان مارشال ستالین تایید کرد که ارتش سرخ فرد کنان سنگرهای دشمن آلمانها را شکسته وارد برلن گردیده‌است

این خبر چند روز پیش از طرف رادیوهای انگلیس رفرانسه انتشار یافته بود

مسکو معمولا فتوحات ارتش سرخ را چند روز دیرتر خبر میدهد

امروز رادیوهای دیگر خبر دادند که ارتش سرخ با نیروی امریکائی تماس حاصل نموده است

این واقعه بار دیگر نشان داد که کارشناسان پیش‌بینی میکردند

بواسطه این تماس قوای آلمان به دو قسمت تقسیم میشود.

عده بیشماری آن در جنوب در حال محاصره قطعی واقع شده است عده دیگر در شمال باید از نروژ که وضعیت ناگواری دارد راه فراری نیز داشته باشند

این پیروزی در نوبه خود دارای اهمیت شایانی است بعد از این نیروی متفقین فیرانجو و نابود کردن باقیمانده ارتش هیتلر کار دیگر اگر داشته باشند

باقی در صفحه ۲

غلام اوریاپزاده

مدیر روزنامه آزمان ملی

مشاهدات من در اصفهان

— ۸ —

وقتی درشکه ما از خیابان شاهپور گذشت و وارد کوچه باغات اصفهان گردید و از درشکه‌چی پرسیدم که اما این سروصداهای چهار پنج روز پیش چه بود که در اصفهان اتفاق افتاده است؟ گفت معلوم میشود شما بیخبرید از راه رسیده اید گفتم بلی گفت پس مراهم نمی شناسید؟ گفتم خیر، گفت مقالات دوستگه‌ی را سابقا در ستاره خوانده اید گفتم ای کم‌وبیش گفت آنها واعن می نوشتم: من میدانستم دروغ میگوید و نویسنده آن مقالات را از نزدیک می‌شناختم ولی بیزی فرد نبارده پرسیدم عجب! من حدس میزدم که شما این یک دو روز باید مرد بزرگی باشید ولی گمان نمیکردم که یک مقاله‌هم نوسید گفت آیا اختیار دارید مردم اصفهان همه می شناسند چه رسد اصل

باقی در صفحه ٤

مانند همیشه از روزنامه‌ها آغاز کرده‌اند

این را ما نمیتوانیم بقال یک بگیریم. افسر ارتش تا موقعی محترم است که از وظیفه خود تجاوز ننماید قوانین جباری کشور را محترم بداند.

افسر باید بداند که او فرزند این آب و خاک است وظیفه او مقدس تر از آنست که آنرا با اغراض خصوصی و خودسری و مطامع المانی آلوده نماید. افسر برای این تربیت شده و بار آمده است که مرز های مملکت را از تجاوز بیگانگان حفظ و حراست بکند.

افسر جلاد نیست او فرزند مردم است

باقی در صفحه ٤

زندگی زودگی از نو سر گرفته است چند روزیش در روزنامه قضیه مطابور و جوخه‌دانی ایشان را خواندیم دیروز موضوع آقای عمیدی و آقای بهارمست انتشار پیدا کرد.

بقرمائید خبر خوشی است شما هم بخوانید ما آنرا عینا از روزنامه رهبر در اینجا نقل میکنیم.

« هنوز اثر تلخ جسارت سرتیپ عطائیور نسبت بروزنامه نگاران در خاطر ها باقی و دگه واقعه ناسف‌آور دیگری عجیب آزردگی و عصبانیت بیشتر آزادی خواهان میگردد. بقرار اطلاع واصله درساعت بظهر روز ۲ شنبه ۳ اردیبهشت همکار محترم ما آقای عمیدی نوری مدیر روزنامه آزادی‌خواه داد برای ملاقات آقای سرتیپ امیر مظمی بباشگاه افسران میروند. در همین موقع سرتیپ محمود بهارمست رئیس سررشته داری ارتش نیز وارد میشود.

« پس از معرفی طرفین بیکدیگر به سبیله آقای سرتیپ امیر نظامی با گمان و بدون مقدمه سرتیپ بهارمست با کمال گستاخی وجسارت شروع بفحاشی نسبت روزنامه نگاران و مطبوعات آزاده و خصوصا آقای عمیدی نوری هتاکی فراوان میکند و در حالی که با عصبانیت جنون آمیز میگفته است این روزنامه نویسها را باید کشت، فریاد کشیده بود الان این را میکشم و به آقای عمیدی حمله کرده وچند مشت بایشان میزند آقای عمیدی درمقابل دفاع برآمده و آقای سرتیپ امیر نظامی بهارمست را گرفته از اطاق خارج مینماید طوری که از اظهارات خودسرتیپ بهارمست بر میاید ملت عصبانیت او مقالاتی بوده که واجع بسوء استفاده های سر رشته داری ارتش در روزنامه داد منتشر میشده است ».

ماوقتی که مینویسیم دوشهرستان‌ها در دهات در گوشه و کنار هاو مملکت مرکس هرچه از دستش می‌آید میکند گفته‌های ما را احراق میشمارند وقتی که در تلگرافات می‌بعد شمار از اجحافات وزور گوئی‌ها و گردن کلفتی‌های مامورین زاندارم و پلیس و بعضی از افسران خودسر ارتش گفتگو بمیان می‌آید نویسنده و مخابره کنندگان آنها را دشمن ارتش دشمن زاندارم دشمن امنیت ایران معرفی می کنند.

وقتی که ما خطرارتجاع ودیکتاتوری را اعلام میکنیم بما میگویند شما اغراقی هستید مطالب کوچک را میفرمائید بزرگ نشان میدهید

این اتفاقی نیست تصادف نیست که در هر از افسران عالی رتبه ارتش از محدود نداکت یا عرائض نهاده میخواهند مظلومیت را از بین ببرند یا کتک بما لگد یا اردنگی مدیران جراید آزادی خواه را مجبور بسکوت نمایند

این آغاز عده شوی است که تا دیروز آن را آهسته زمزمه می‌کردند.

شکست احزاب سیاسی

در انتخابات دوره چهاردهم

جواب نامه سرگشاده آقای حساس (گمنام)

(این نامه در شماره قبل چاپ می‌شود)

من دوست میدانستم دوست حساس من انام مشهور خود را زیر عنوان گمنامی مستور نمیکرد. دیگران ممکن است این را خدا نکرده عدم شهامت ایشان حمل بکنند و تهمت محافظه کاری بایشان به بندند درصورتیکه من شخصا ایشان را یک مرد نام‌آور و فداکار شناخته‌ام. مردان حساس هر از نمیتوانند کنسام بیماسه وحویت خود را بروز نمدند. بقول شاعر

میسرت نشود شاهدی ومستوری
آنهارا که خدا خواهد که پنهان میخواهد او را نشناسند بایشان قول میدهم که در همان جملات اول ایشان را شناخته و ببطورشان پی برده‌ام اگر مقصود دیگرن باشد من حرفی ندارم باوجود نام طرانشاه و وجریان نگارش ایشان طوری است که دیریا زود هویت ایشان را برای خواست گان آشکار خواهد ساخت. [illegible] می بندد که شاید بن طور بهتر باشد.

بلکه مرد نجیکاری باعث خواهد شد که خواسته دل بشتر در نوشته ایشان تعمق بخرند ولی سلیقه من چور دیگر است من درسیاست سادگی وراست و حسینی بودن و بی پرده و مستقیم حرف زدن را میپسندم.

آری حضرت آقای حساس ما در دوره انتخابات چهارده بدون اینکه خودتان باکس دیگر بما اشاره کرد باشد برای شما چزوکه‌اید هائیز که صالح تشخیص داده بودیم در مقالات متعدد خود تبلیغ کردیم. این فقط روی تصمیم هیئت تحریریه روزنامه آزبر بود وشما اگرمیل داشته باشید انتقاد بکنید وبا اداشته باشید این سند دراوراق روزنامه آزبرمحفوظ میباشد تا ازشما عدم صلاحیت دیده نشده است ما بر خلاف آن اظهاراتی بخواهیم کرد.

اگر چه شفاها راجع به حزب مردم وعناصری که درآن حرکت دارند با هم بطور خصوصی صحبت کرده ایم. من نسبت به بعضی از اعضای آن نظر خود را بشما گفته‌ام و عضویت شما را درآن جمعیت بگذم خوب و صحیح میدانم.

باوجود این از اینکه شما را در دوره گذشته ازروی کمال صداقت برای مجلس کاندید کرده بودیم من شرمنده‌گی ندارم. هنوزهم شما را شخصا مرد بی آلایش و میهن پرست میشناسم اگرچه درمیان گرگان هستید آنها از وجود شما وامثال شما سوء استفاده میکنند.

آقی حساس من میدانم دارای مطالبی

باقی در صفحه ۲

احمد . احمد

یک پیشنهاد

درباره تجدید رابطه سیاسی ایران و فرانسه

در چنین سه سال و نیم اخیر همه دامنه جنگ، علی رغم سیاستمداران وطنی، بمیزهای کشور ما کشیده شد، و کاخ پوشالی استبداد مدت نزدیک بیست ساله ایران فروریخت، تحولات عظیمی در اوضاع جهان و کشور ما روی داده و یکی از این تحولات را می توان توسعه روابط سیاسی و فرهنگی ایرانیان با متفقین اصلی و بزرگ جنگ دانست.

درسایه جنگ، ما موفق شدیم با ملت های همسایه شمالی خویش که مدت بیست سال حتی از بردن نام آنها محروم بودیم تماس یابیم و نتایجی بدست آوریم که دراین مدت ناچیز، مقرون بود با فرهنگ آنها آشنائی پیدا کنیم.

در این مدت بعلت اهمیتی که سرزمین ایران پیدا کرد، سفارتخانه های ما در لندن و واشنگتن و بالتبع به سفارت کبری تبدیل یافت، بادوام چین روابط سیاسی ایجاد گردید و نمایندگی سیاسی دو کشور بالاخره به سفارت کبری تبدیل یافت.

اگر علت توسعه روابط سیاسی بلکه متفق ضعیف را اهمیت موقعیت و وضعیت ایران درمیان متفقین ودرجنگ معاصر بدانیم و این توسعه روابط را با سه دولت متفق که در شمار متفقین بزرگ بوده و هیچ دولت دعوت کننده کنفرانس سانفرانسیسکو را تشکیل میدهند منطقی بشماریم، جای آن دارد از خود پرسیم، درحالیکه مقتضیات سیاسی جهان، در عرض سه سال چنین ایجاب میکند که روابط سیاسی توسعه یابد «ایران و چین» بیکباره تا پایه سفارت کبری توسعه یابد، چه علت تاکنون سفارت های ایران و فرانسه — که اینهمه علائق فرهنگی و روابط سیاسی دیرین و نوین اهالی این دو کشور را بهم مربوط می سازد — تا کنون بسفارت کبری تبدیل نشده و هیچگونه تشنی برای ازدیاد روابط با چنین کشور معظم جهان که پس از جنگ درمجمع امنیت جهانی، و مسائل مربوط به اروپا دارای نقش مهمی خواهد بود، بعمل نیامده است؟

ما درچنین حال که ازدیاد روابط خود را با متفقین بزرگ خویش بدل نیک میکیریم، وظیفه داریم ایجاد روابط سیاسی با هر کشور و در افتاده در روی زمین هستیم — زیرا هر گونه جریانی در هر نقطه دنیا بطور غیرمستقیم با سرنوشت کشورهای دیگر و منجمله کشور ما تماس دارد — از هم تحول روابط سیاسی خویش با فرانسه نیز متافع می باشد.

ما هم اکنون رهم پس از جنگ،

باقی در صفحه ۲

اخبار مهم

تحویل بندر نوشهر

تاکنون قسمت مهم کالاهائی که از طرف متفقین بکشور اتحاد جماهیر شوروی ارسال می‌گردید بوسیله کامیون‌ها و اتومبیل‌های باری در بندر نوشهر تحویل داده میشد و ازآنجا باکشتی بمقصد حرکت می کرد. اکنون که در ارسال کالاها تا اندازه‌ای تقلیل حاصل گردیده و کالاهای ارسالی هم بوسیله راه آهن پیندر شاه یا از راه زنجان و میانه فرستاده می شود و رفع نیازمندی دولت اتحاد جماهیر شوروی از بندر نوشهر شده است از طرف مقامات شوروی از وزارت راه تقاضا شده که نمایندگان خود را جهت تحویل گرفتن تاسیسات وانواع وساختمان های بندر نوشهر معرفی نمایند تا بترتیب تحویل بندر مزبور داده شود.

عکس‌های مناظر مختلف ایران

هیئت مدیره انجمن روابط ایران و آمریکا از عده‌ای از رجال و فرهنگیان دعوت کرده است امروز ساعت ۱۵/۴ دقیقه بعد از ظهر برای تماشای ٤٠ قطعه عکس از مناظر مختلف ایران و خطوط حمل و نقل تدارکات جنگی در این کشور که توسط ارتش امریکا برداشته شده و به معرض نمایش گذاشته می‌شود در باشگاه ایران و آمریکا (خیابان منوچهری شماره ۱۵۳) حضور یابند.

در ساعت ۵ بعدظهر همان روز آقای دکتر یا کارد پزشک و بسته مقارت کبری آمریکا درباره همکاری برای نجات ازمرگ بزبان فارسی و انگلیسی سخنرانی خواهند نمود.

دعوت بتالار دارالفنون

هیئت مدیره انجمن روابط فرهنگی ایران با اتحاد جماهیر شوروی از عده‌ای از آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی ورجال و معاریف دعوت نموده است که ساعت ۵ بعدازظهر روز شنبه ۸ اردیبهشت ماه در مجلس جشنی که بمناسبت بیست وپنجمین سال استقلال آذربایجان شوروی در دبیرستان دارالفنون تشکیل خواهد شد حضور بهمرسانند.

www.iran-archive.com

شکست احزاب سیاسی

بقیه از صفحه اول

را که ایمان و ارادهٔ مرا گرفته خود اقدام حساس و با حرارت نگاشته اید جواب بدهم ولی افکاری بنظر رسید که بجواب شدن آنها موجب سوء تفاهم شدید تر خواهد گردید.

بدون دادن دلیل تصدیق نمیتوانید لذا از توجهی که لطیت بنده فرموده اید بطور ساده تشکر میکنم

حقش بود صبر میکردم رسالهٔ شما تمام میشد آنوقت بجواب می پرداختم ولی میترسم تا آنوقت قسمت اول آن فراموش بشود بهتر است از همان مقاله اول شروع بکنیم

اولا باید بنظر آقازاده سالم که روزنامه آزیر مال شخص من نیست بطوری که گاهی ویژنی اطلاع و رید عده ای از دوستان آزادیخواه من باز حمایتی که شاید خوانندگان امیدوارند تصور آنرا بکنند این نامه گوچاک را تاسیس کرده اند باور بکنید که من از جریان مالی و دفتر وحساب آن اطلاع ندارم

این هیئت تحریریه که مستکیفی زحمت مالی آزیر را بعهده گرفته آن را تاسیس نکرده است تعطیل بشود بنابر این من هرگز بخود اجازه نداده ام خودرا مالک یا صاحب روزنامه آزیر معرفی بکنم

آزیر مال آزادی خواهان است مال ملت است محل توده زحمت کش ایران است.

بنابراین اگر شما را دراین روزنامه برای نمایندگی مجلس کاندید کرده اند من آن را نمی توانم بحساب خود بنویسم و برشما منت بگذارم بهمت تحریریه صلاح اینطور دیده من که یکی از اعضای موثر آن هستم باسایرین دراین تصمیم شریکم و هیچگونه

این را هرگز انکار نمیکنم برهکس بسیار خوشوقت هستم که مثل شما مرد حساسی را توانسته ایم به جامعه معرفی بکنیم

ولی رساله شما مثل این که ما را در سیاست ازهم دوری کند یا بعبارتی از اظریات شما من نمی توانم موافق باهم برای این که اولا این رساله راشما در حال هیجانات شدید بنلم آورده اید ثانیا رفقای حزبی شما به این سادگی راضی نخواهند شد شما افکار و احساسات خودرا بپرده روی کاغذ آورده در روز نامه ای که از ارگان رسمی حزب آن را انتشار بدهید.

دلیل ساده من اینست که در شماره دوم نامه ملت نتوانستید تیتر مقاله را تکرار بکنید سه جمله مهم آن را حذف کردید.

من آن جملات را تکرار میکنم شما خودتان می دانید که چیزاز آن تکرار آن ها اصرار دارم.

« دوره تحصیلی در پیروت طرز انتخابات در پاریا ـ نتیجه مکتب استعمار در ایران ـ لزوم تشکیل یك مرکز تقل ملی دعوت و وصیت مرحوم سلیمان محسن اسکندری »

آقای حساس لابد جواب خواهید داد و خواهید گفت که چرا عبارات فوق را که جان نامه سرگشاده خودتان بود حذف کردید؟

چرا نخواستید حقایقی را که با آن همه حرارت و احساسات آغاز کرده بودید تا آخر تعقیب بکنید؟

حقایق گفتن اشتباه نشود آنها از نقطه نظر شما اخلاقی بتوده من طی که در بالا نوشتم قسمتی از فرمایشات شما را قبول ندارم آنها بیشتر از حقایق محصول احساسات و حدسیات و تصورات شما است. اگرچه برای من خواندن و نوشتن آنها مسرت آور است ولی هرگز بخود اجازه نخواهم داد که آنها را املاء حقیقت مطلق بدانم اصلا حقیقت مطلق وجود ندارد.

همه چیز محصول زمان ومکان است با تغییر شرایط زمان ومکان وملتها تغییر پیدا میکند.

آقای حساس آیا احساس نمیکنید که دیگران هم، بر طبیکه با انتشار نامه سرگشاده شما درحزب و یا هیئت تحریریه ندای ملت پیش آمده است پی برده باشند.

با وجود اینکه در شماره اول آن روزنامه از وفاداری حزبی شما صریحا سخن رانده شده بود چطور شد آنرا دوباره خواستید تصریح و تاکید بکنند.

مطلوم میشود شما با سایر افراد حزب خود توافق نظر ندارید فقط از نقطه نظر احترام (قانون!) آزادی مطبوعات نامه شما را صادر شده اند جواب برسانند.

آیا شما آنرا برای خود توهین حساب نمیکنید؟ آیا وجدان شما اجازه میدهد با اشخاصی که توافق نظر ندارید صرف روی اظریات و روابط دوستانه شخصی در حزبی که خودتان هم نمیتوانید در روز بودن اغلب اعضای برجسته آن را انکار کنید مضوریت داشته باشید؟

آقای حساس این نکته را نگفته اید تا موقع تفرقه حساب بینیم چه جور خواهید توانست صحت این روش را ثابت بکنید.

البته خواهید فرمود که عقاید آزاد است من این خواستم فکر من خود را به افراد یك حزب تحمیل بکنم!!.

اگر من نتوانسته باشم افکار خود را بطور صریح و بدون پرده پوشی بیان بکنم تقصیر من است.

الحاق نیروهای امریکا و شوروی

بقیه از صفحه اول

همان تحویل گرفتن اسرا و تسلیم شوندگان خواهد بود.

خبرهائی که از آلمان میرسد وضعیت آنجا را بسیار خونین نمایش میدهد. با وجود این بهتر میخواهد ملاکت خود را به حساب ملت آلمان بتاخیر بیندازد مردم بیگناه را بیفزود و بر جهت به کشتن بدهد.

میگویند آقا خودش در بران تشریف دارند میخواهند شکست خود را در انظار با پرده شهامت بپوشانند. این قضیه آن راهگذر و راهزن را بخاطر می آورد که بزنش میگفت دیدی چه بلائی برسرش آوردم اورفتی که با تو مشغول بود من همیشه پایم را از خط بیرون میگردم

حالا آقای پیشوا خررا از دست داده بن پالتش میگردد. کشور را به باد فنا داده می خواهد با قربانی کردن باقیمانده افراد آن شورت قهرمانی خود را حفظ بکند

بدا بحال ملتی که ریش خود را به دست چنین پیشوایان خود بسپارد و گهوار جاه طلب میشوند.

بدا بحال ملتهائی که باوجود مشاهده سرانوشت پیشوای زور گی برای خود آقا بالاسر و پیشوای جدید میتراشند همین خود را بزانجیر دیکتاتور ها برتاب میکنند.

یك پیشنهاد

بقیه از صفحه اول

احتیاج زیادی بتماس نزدیك و زیاد با ملت های دمکرات و آزادی خواه داریم — درجهانی که روابط ما بادولت چین که هنوز ماهیت آزادی خواهی همته مرکزی آن مشکوك است، واز تماس با سازمانهای ملی و آزادی طلب چن وحشت دارد، تا باین پایه توسعه یافته است، خیلی مایه تعجب است که مسئله روابط ما با فرانسه پس از رستاخیز با فرانسه ای که با تصفیه کامل دستگاه حاکمه ودولتی ازعناصر خائن و مظنون وبریك رژیم حکومتی کاملا ملی و دمکرا میرود، تا کنون مورد توجه قرار نگرفته است.

ما بسیار آرزومندیم که بمدارجتك روابط فرهنگی بسیار دامنه دار وسیعی با فرانسه داشته باشیم، وعلی رغم تبلیغات سوسومی که از منابع بسیار مرموزی برعلیه فرهنگ فرانسه ازچندی پیش در کشور ما آغاز شده است، از روش در فرهنگی فرانسه نو بوتر منصف گردیم.

ملت ایران همواره باقلبی اندوهگین فاجعه شوم ۱۹۴۰ را یاد کرده و بر مصیبتین آن تاثر نموده است؛ ملت ایران با سابقه ای که ازچیرگونگی سرشت فرانسویان داشت، معجزه وتا ۱۹۴۰ و آزادی پاریس را با شوخرقی ولی بدون شگفتی تعجب تلقی کردند.

درهرحال ما نظر وزارت امور خارجه را ـ اگر بی نظر باشد ـ باین مسئله مهم جلب مینمائیم، و انتظار داریم که هرچه زودتر قدم موثری در باره توسعه روابط موجوده با اینکشور آزادی خواه، بزرك ومتفق برداشته شود.

با یکارمندان حزبی که اقتدار عضویت آنرا ندارم تعمیل کنیم چرا باید بعضویت دعوت شده آقا واقع بشوم؟

آقای حساس چرا با احساس نمیکنید که دیگران هم، بر طبیکه با انتشار نامه سرگشاده شما درحزب و یا هیئت تحریریه ندای ملت پیش آمده است پی برده باشند.

باوجود اینکه در شماره اول آن روزنامه از وفاداری حزبی شما صریحا سخن رانده شده بود چطور شد آنرا دوباره خواستید تصریح وتاکید بکنند؟

مطلوم میشود شما با سایر افراد حزب خود توافق نظر ندارید فقط از نقطه نظر احترام (قانون!) آزادی مطبوعات نامه شما را صادر شده اند جواب برسانند.

آیا شما آنرا برای خود توهین حساب نمیکنید؟ آیا وجدان شما اجازه میدهد با اشخاصی که توافق نظر ندارید صرف روی اظریات و روابط دوستانه شخصی در حزبی که خودتان هم نمیتوانید در روز بودن اغلب اعضای برجسته آن را انکار کنید مضوریت داشته باشید؟

آقای حساس این نکته را نگفته اید تا موقع تفرقه حساب بینیم چه جور خواهید توانست صحت این روش را ثابت بکنید.

البته خواهید فرمود که عقاید آزاد است من این خواستم فکر من خود را به افراد یك حزب تحمیل بکنم!!.

اگر من نتوانسته باشم افکار خود را بطور صریح و بدون پرده پوشی بیان بکنم تقصیر من است.

عکس صفحه

عکس صفحه

عکس صفحه

اثر واندا واسیلوسکایا -۲۰- ترجمه کریم کشاورز

فقط عشق

ماریا ناگهان با امیدواری عجیبی پرسید :

– درخت بی بطور ؟

شاید آن درخت سیب سالم مانده روی آنرا ندیده باشد .

شاید گالو گینا با دست اشاره کند نشانش بدهد و ماریا بچشم ببیند که درخت سیب میان خاکستر ها ، باشاخه های دراز خویش راسوی پائین آویزان کرده وبجای گل ستارگان ازلای آنها میدرخشد . گوئی شاخسار سیب نیز از زمزمه هاشقانه وآه های آن در خشه وسنگین شده باشد .

گالو گینا جواب داد :

– درختان را آنها پیشتر بریده اند و دربخاری سوزانده اند . سیب و کلاغی وهرچه بود نابود کردند . برای آنها که فرقی نمیکرد . معلوم بود منظوری جز شرارت ندارند . تمام وته ها را هم بریده اند . یادتان هست که یك جنگل کوچه لوی باس داشتیم . آنرا هم بریده و ریخته زمین . آلمانی آلمانی است . کارش نمی توان کرد .

ماریا باز گشت . باز از پل گذشت . هزاران بار با هم از ان تخته های لرزان عبور کرده بودند .

با چشمانی حریص به این چوبهای ممنوع از گل و کثافات نگریست گوئی هنوز اثر پای گریشا را در آن یافت .

ولی بعد از گریشا صدها چکمه نعل کرده آلمانی از این پل عبور کرده و آنان قدم گریشکوی را پایکوب و معدوم و محو کردند و برای همیشه ستردند .

از سرما برخود لرزید . دامنهایش بهم میخورد . فقط اکنون حس کرد که پاهایش خیس و یالتویش تر شده وصورتش از سرما مثل چوب شده . آهسته جاده را گرفت وبسوی ایستگاه رفت . پیش خود اندیشید : گوئی از مراسم دفن میتی باز میگردم . او که موضع دفن گریشا حضور نداشت . چگونه ممکن بود حاضر باشد . او دلیرانه جان سپرد ومعلوم نیست کجا بزیر خاك غلتیده . شاید هم بخیابان تکه تکه اش کرده باشد ! شاید از وجود وی فقط مشتی خاکستر باقی مانده باشد وتلخص بقایای انسانی در آن مشت خاکستر کاری هست و اتوی باشد .

آری ماریا اکنون – اینجا – وی را درمحل عشق بر نشاط و جوانشان دفن کرد . گور گریشا بزرك است – معلوم نیست کجا باید زاد و در افتادو ایان ر[illegible] بخاك تماك آشنا کرد .

همچنان درجادهٔ پر گل ولای رو به می سپرد و چشمانش راکه چیزی نمی دید مخوجه جلو کرده بود . نادش آمد . اینجا با هم راه می رفتند . ماریا شکیبائی از دست میداد وخود باستقبالش می شتافت . اکنون بسوی خانهٔ میرفتند که خانه خردو بود . آودوتیا که زن شلغه وعیبجی بود براشان تمك دم میکرد . گریشا فنجان را با نظر شکاك می نگریست ولی ماریا آرامش می کرد و می گفت :

– نگاه نکن – نگاه نکن . خودم شستم .

– راستی خودت شستی ؟

– البته . دروغم برای چیست ؟

خوشخنانه زنگ کر بود و از سوء ظن گریشا چیزی درك نمی کرد . وی بهلوی بخاری ایستاده و دستی بصورت می کشید و با رضایت خاطر می نگریست که چگونه جوانها تمشك دم کردهٔ اورا می نوشند . دوست داشت کار سوب مشکوکی راکه در دیك زنك زده چدنی می پخت بدانان عرضه دارد و تعارف کند و نان خانه بزی عجیبی را بیاورگذارد و ضیافتشان کند و هر بار آن دو ناگزیر میشدند بلطافت العیل متوسل و از قبول این محبت ها سر باز زنند .

از اینکه این دو جوان بامداد وشب دست و صورت می شستند در عجب بود و سر تکان میداد واین را عادت اربابان میخواند . گریشکوی برای اینکه بیشتر فرونشوش را بلند نکند خود میرفت و ازچاه آب بر می داشت و میآورد . سپهدا آودوتیا ایشان را دوست می داشت و گریشکوی را می پرستید .

ماریا بی اختیار نام « گریشکوی » را بصدای بلند گفت و ایستاد و بآسمان خاکستری رنك و پاس انگیز نگریست . پیش خود اندیشید که آیا در آن روز باران می بارید یا نه . کوشش کرد بیاد آورد و نتوانست . ولی ناگهان یقهٔ تنشك بخاطرش آمد که ازقطرات آب سنگین و درخشان گشته بود و باران سرمخ وریزی در خاشعار درخت سیب صدا می کرد . آری آن روزها هم باراني بود – غمانگیزی بود ولی با ایمثل خاطره‌اش آفتابی و فروغن وپرحرارت و درخشنده وفراوانش دهنده است .

هرلحظ در گل فرو میرفت . باز دستهٔ کلاغی پرید ومانند کهنه پاس‌های سیاهی که باد درهوا پراکنه کلاغان بلند شدند و باز جای دیگر به زمین نشستند .

و ناگهان میان این جهان خاکستری خسته کننده – میان این الواز پریده ورافسرده وخرد کننده – آنچنانی که آسمان جاده کثیف وبرکل وصل می شد و جاده با آسمان خاکستری و نمناك توام میگشت – سرخی زیبائی چشش زد گوئی اشعه خورشید به بیقهٔ پستی تابیده باشد .

آخرین اخبار جهان

ابروهای شوروی وارد وتسلم می‌شوند ابروهای انگلیسی وارد شهر برلن شد – وزرای امور خارجه سه دولت دیروز وارد سانفرانسیسکو شده وطبق اطلاع دیروزاینجمن سان- فرانسیسکو بوسیله رئیس جمهورامریکا افتتاح شد . دولتین امریکا وانگلیس به نظریه دولت شوروی مبنی براینکه سه رای درهیئت بین‌المللی حفظ امنیت باشد موافقت کردند دولت شوروی راجع به شرکت لهستان در کنفرانس هنوز باشداری میکند- وامریکا وانگلیس نیزدرهم قبول آن اصرار دارند .

جنگ در خیابان های برلین ادامه داود وتصف بیشتر شهر بدست ارتش سرخ امت ایستگاه شرقی راه آهن برلن بزتصرف شده است .

خبر های کشور

موضوع مالیات در کمیسیون عرایض

پیش ازظهر دیروز کمیسیون عرایض با حضور معاون وزارت دارائی رئیس مالیات بر درآمد تهران و مستر بانك مشاور آن اداره تشکیل گردیده در اطراف شکایات رسیده بمجلس و اطراف اجحافات و تعدیات مربوط بمالیات بر درآمدعمال اجاره و کسبه توضیح داده اند که افزایش اخطار به مالیاتی مربوط بتمام مودیان مالیاتی نبوده بلکه از ۱۳۰۰۰ برك اخطاریه که تا کنون صادر شده فقط ۱۴۰۰ ورقه اجاره بهر برابر مالیات است که شامل مستقلات نیز میشود چون مستقلات در سال ۱۳۱۷ میزان بندی شده و دوسال های اخیر در آمد مستقلات افزایش زیادی حاصل نموده است در اثر مالیات نظرا و بطور غیر قطع معین گردیده چون بعضی از این اشخاص اعتراض داده شده و در کمیسیون بدادرك آنها رسیدگی میشود و آنچه حاکمت آنها تعلق گرفت مطالبه خواهد شد این نظریه موقتی نباید باعث نگرانی صاحبان مستقلات بشود از طرفی نسبت باحکامی هم که فعلا یا صادر شده و مورد اعتراض است اشخاص میتوانند بشخص معاون وزارت دارائی رجوع کنند تعداد آنها خواهی شود

اخذ جوازهای عبور

حکومت نظامی تهران اعلان میکند که منتشر نموده جواز های عبور سابق شب ۶ از تاریخ ۱۰۳ اردیبهشت ماه ملغی نموده است .

نتیجه مسابقه

نتیجه مسابقه های مقدماتی باسکتبال دانشجویان آزاد که از تاریخ ۲۰ فروردین شروع ودرتاریخ دوهفته سوم اردیبهشت ختم گردیده بشرح زیر میباشد .

از دسته الف – دسته شرق با هزار درجه امتیاز رتبه اول را حائز گردیده ودسته دارائی با ۸۰۰ درجه امتیاز رتبه دوم ، وازدسته بکانون جوان با هزار درجه امتیاز رتبه اول ومیهن پرور با ۸۰۰ درجه امتیاز رتبه دوم مسابقه های نهائی باسکتبال بین چهار دسته فوق در روز های پنجشنبه ۶ و یکشنبه ۹ وسه شنبه ۱۱ اردیبهشت از ساعت ۴ بعدازظهر در ورزشگاه امجدیه انجام خواهد شد .

پرت شدن ماشین باری

زیر آب ماشین باری که حامل حوب بوده و بطرف شمیرگاه میرفته در میان کلا پرت شده و نفر مسافر آن فوت کرده اند

اخبار مهم

ده ضربت ارتش سرخ

شبانه‌ای که درقسمت شمالی سالن نمایشگاه سینما ستاره قرار داشت ده ضربتی راکه ارتش سرخ بحریف خونخوار و لجوجش وارد ساخته بود بخوبی نشان میداد . اولین ضربت در جبهه مرکزی بر نیروهای نازی وارد شده بود و دهمین آن در حوالی لنینگراد و برزخ کارلی و این ضربات کوه پیکر همچنان ادامه داشتند تا آنکه کلیه نیرو های فاشیست تار و مار گردیده ودوبران بایتخت آلمان بیمحاصره درآمدند .

استالین پیشوای بزرك شوروی این قسمت ها را بخوبی پیش بینی کرده و در نطق مصروف خود گفته بود « بایندم خانه فرهنك (وکس) دیروز عصر درمقابل روزنامه نگاران و افسران ارشد که برای تماشای این نمایشگاه گرد آمده بودند فتوحات ارتش سرخ وموقعیت امروزی کشور شوروی را شرح داد .

در پایان توضیحات نمایندهٔ خانه فرهنك « وکس » مدهرین فیلمی راکه درآن فداکاری‌های جنگجویان غیر اطاعی شوروی یعنی « یارتیزان » ها نمایش داده میشد مشاهده نمودند .

تلگرافها

متینگ اعتراض آمیز

ازشهسوار- تهران مجلس شورای ملی ورئوف مقام نخست وزیری ورؤسای هیئت‌های رهبر ظفر مردم برای جوانان نجات ایران آذربر فرمان آزادگان چهار بعد ازظهر روز شنبه اول اردی بهشت متینگ باشکوهی باحضور چندهزار نفر تشکیل بعوا آقای دکتر دینا نماینده کمیته مرکزی حزب توده ایران موارد زیان آور بی‌رویه اوضاع کشور و روش مبارزه حزب توده با ارتجاع خارجی وداخلی بیانات موثری ایراد نمود سپس آقای فروزش مدیر نجات ایران شرح موثری راجع باوضاع کشور ایراد ومتینگ با هیجان وحرارت و کف زدن‌های ممتد اهالی وقطعنامه زیر تصویب گردید بـ ۱ – بدینا اعلام میکنیم که دمکراسی در ایران وجود نخواهد یافت مگر بعد از آنکه نیروهای فاشیستی در داخله و خارجه اصفهان محاکمه شوند نمایندگان کمیته مرکزی مسئول حزب ملل ایران غرب دستگیر شوند .

آگهی مزایده

اداره حسابداری کل املاك خالصه مقداری روغن خوراکی در حدود ۳۵۰ کیلو در ۲۰ حلب می باشد از طریق مزایده بفروش میرساند داوطلبان می توانند باسرایجه بکار پردازی این اداره و مشاهده نمونه آن بپیشنهادات خودرا باضمام قبض سپرده مبلغ ۳۵۰۰ ریال که بصندوق اداره خواهند پرداخت تا آخر وقت اداری روز ۲۴/۲/۱۵ بدفتر اداره حسابداری کل واقع در خیابان لاله‌زار پاساژ بهار تسلیم نموده رسید در یافت دارند پیشنهادات واصله درساعت ۹ صبح روز ۲۴/۲/۱۶ بازوقرائت خواهد شد حضور پیشنهاد دهندگان دو جلسه مزایده آزاد به پیشنهاد فائقه قبض سپرده ترتیب اثر داده خواهد شد بر هر مزایده هرگاه از انجام معامله خودداری نمایند سپرده او بسود دولت ضبط خواهد شد مالیات مزایده بعهده برنده آن میباشد

اداره در رد هر قبول پیشنهادات فوق مختار خواهد بود

رئیس اداره حسابداری کل املاك و خالصه . سامی

ش ۳۹۹ (۲۴/۲/۱۵) ۱–۳

نمایش دیدنی ، جذاب و دلپسند ، شیرین

خاله چارلی

باشرکت بهترین هنرپیشگان بانم و بمنظور پوپه شدن

روزنامه آزادگان

در سینما تاتر فرهنك واقع در خیابان لازار

نمایش ساعت هفت بعد از ظهر روز شنبه هشتم اردی بهشت ۱۳۲۴

شروع خواهد شد

فراموش نکنید ، حتما بیائید و از تماشای این نمایش لذت ببرید و در ضمن بنفع یك روزنامه کهن سال ملی و آزادی خواه هم کمك نمائید

۴۰۳ دفتر روزنامه آزادگان

جنایت و مجازات

داستان « جنایت ومجازات » بقلم میر حسین خاطمی بزودی ضمن انتشارات جزوه های ترقیق منتشر خواهد شد ۳۰۱

روزنامه فروخ

ازهفتهٔ آینده روزهای دوشنبه وچهبه منتشر خواهد شد

آذر

کنفرانس سان‌فرانسیسکو چه خواهد کرد

کنفرانس سان‌فرانسیسکو با شرکت ۴۷ دولت تشکیل گردید.

در این کنفرانس بنای سازمان ملل متحد مالی جدید گذاشته خواهد شد. زبان رسمی کنفرانس انگلیسی است بعد از آن مطالب مهم بزبانهای روسی و اسپانیولی نیز ترجمه خواهد شد.

موضوع شرکت دولت موقت لهستان یکی از مسائلی است که خود کنفرانس باید آنرا حل بکند.

دولت اتحاد جماهیر شوروی از دولت موقتی لهستان که تا میل و اراده ملت لهستان روی کار آمده است جداً جانبداری میکند. انگلستان طرفدار دولت مهاجر لهستان است. دولت امریکا هم تا امروز نظر دولت انگلیس را تائید کرده است ولی معلوم باین سادگی نیست. دولت موقتی لهستان باید بین سه دولت حاضر شود شد حکومتی را که در اثر فداکاری و خونریزی و مجاهدت متوه فایده بدست آورده است بدست مهاجرین بی ایمان که در روزهای محنت ملت لهستان را ترک کرده در لندن با خوش گذرانی بسر برده اند تسلیم نماید که در اولین قدم کنفرانس این پیمانگیزرا بخواهد تقویت بکند پایه و بنیان جامعه ملل آینده را نزلزل خواهد کرد. برای جنگ و خونریزی‌های شدیدتر و وحشتناک تر راه را باز خواهد گذاشت تصور دولت کنفرانس بر خلاف نص صریح منشور آتلانتیک که مرتبوشت ملت های دیگر را بدانها نیاز خود آنها گذاشته امت واقعی نماید.

دولتهای قطعاً باید یک دولت ملی دموکرات باتمام معنی وجود داشته باشد لهستانیهای میهن پرست بعد از این ممکن نیست اجازه بدهند میهن آنها بر کرو آتریک ها و نیرنگهای ضد شوروی تبدیل بشود.

ماهنوز از تصمیم قطعی دول دیگر اطلاع نداریم ولی دو یک خبر رسمی که از مسکو انتشار یافته بود خواهد بم که دولت شوروی چند خواست تا در شرکت دولت ملی موقتی لهستان است و در کنفرانس وی را از نظر پاداشی خواهد کرد. مطمئن را علیده براین است که مافقانهای سخره و توطئه و سرکوبی دولت قانونی که بیشتر برای اینموضوع بوده است اصلا مسئله لهستان یکی از مسائل بسیار مهمی باشد نخاته شده است.

بعضی از اشیاء خارجه تراوش کرده است که موضوع نفت ممکن است مورد بحث واقع بشود.

ما از جزئیات آن اطلاع نداریم همینقدر میدانیم که کنفرانس بسیار طول خواهد کشید و نمایندگان دول عالم در تمام مسائلی که ممکن است در آینده مورد بحث واقع بشود دقت و مذاکره خواهند کرد.

بعضی معتقد هستند که موضوع غرامات جنگ و آینده آلمان نیز در سان فرانسیسکو تعیین خواهد گردید این عقیده بنظر میاید غرامات جنگ و سرو شوت آلمان و اقماط دولت هائی که مستقیماً وارد نبرد بوده

جانشناه واه
برای انجام هرگونه سفارش چاپی حاضر است

مانند همیشه از روزنامه ها آغاز کرده‌اند

بقیه از صفحه اول

نیست او نمی تواند و نباید بافراد مملکت زور بگوید بهم میهنان خود دست بلند بکند.

این افسران فرزندان نا خلف ایرانند امروز سعادت ایران در آزادی در احترام قانون در تامین امنیت مالی و جانی و عرضی مملکت شناخته همه است هر کس بخواهد این را ملاحظه انکند دشمن استقلال ایران است بهمین خود خیانت میکند.

این افسار گمنام نا شناخته دستهای الکد اندازی ها در کشور نفرین شده ما بی‌سابقه نیست ما آنرا آزمود و نتیجه تلخ و ثمره ناگوار آنرا چشیده‌ایم. نمی توانیم راهی را که ما را بپرتگاه کشانیده است دوباره در پیش گیریم.

بیست سال زور گوئیها و الکد اندازی ها و بیعدالتیها را تحمل کردیم برای هفتاد پشتمان کافی است دیگر طاقت و توانائی آنرا نداریم با زور از مردم بیچاره بیوه‌زنان مالیات گرفته بدهیم یکعده گردن خود را کلفت کرده بالای سرما آقائی بکنند.

ما البته توش را لازم داریم بر خلاف دشمنان آزادی ایران به آن خیلی هم علاقه‌مند هستیم ولی آقا بالاسر نمی خواهیم اسر الکد اندار نمی خواهیم فرمانفرمائی بسر نمی خواهیم با آزادی مطبوعات و مردم بی سلاح نبرد کنه لازم نداریم.

علاقه‌مندان به آبروی ارتش باید این عناصر ماجراجو را از صف ارتش میهن پرست اخراج نموده طبق قوانین آزادی مجازات نمایند تا نظیر این پیش نیاید خدمات مطبوعاتی آقای هیئی اوری واکسی میتواند انکار بکنند.

این شخص آزادی خواه یا سرمایه خود روزنامه آپرومند روزانه‌ای تاسیس کرده در مقابل خسارات هنگفت دارد آن را ادامه می دهد. از کسی توقع ندارد از مقامات دولتی استفاده سوء نمی کند.

آقای افسری که مانند رستم دستان سینه خود را چاو میدهد بفرماید ببینم چه جور از آزمایش بیرون آمده در روز های سیاه و تاریک میهن در کدام سنگر پایداری کرده است؟

از خود واضی گری هم اندازه‌دارد کمتکاری و لگدانداری آنهم از یک افسر ارشد؟

بر محکمه و قانون محاکمه و عدالیه هریش وطویل برای چیست اگر بنا بود هر کس خودش با مخالفین خود تصفیه حساب بکند سازمان باین عرض‌وطول لازم نمی آمد.

شرم آور است ملت است

این ننگها را از دامن آتش ملی ایران پاک کنید!

و در هیکست محور شرکت داشته‌اند تعیین خواهند کرد.

هشتاد اساسی کنفرانس بجاد یک سازمان بین‌المللی بعد از جنگ است.

قطعاً مشور آتلانتیک سنگ اساسی این بنای عظیم را تشکیل خواهد داد.

ممکن است برای این مجمع اساسنامه مبسوطی تهیه بشود و کنفرانس آن را بتصویب برساند ولی بعید بنظر می‌آید دو یک کنفرانس عظیم اینچنین جزئیات را بشود بطور قطعی روشن و معین نمود اغلب مسائل جاری قطعاً لاینحل مانده بهیئت مجمع آینده محول خواهد شد

مشاهدات من در اصفهان

بقیه از صفحه اول

در ضمر قجر بامرداش رضاخان که زرنفای سی سال پیش من را حبس بودم اسم حاجی خان ونام خانوادگی مس جباری است پسرم سروان ژاندارمری و مامور حفظ امنیت بین راه اصفهان و شیراز است. گفتم پس سرکار امجد عالی خیلی خیلی مهم هستند و تعداد و مرحله اهمیت دست کمی از سپهبد احمدی و سرلشکر پرفوجهری و سرتیپ بگلربیکی ندارید گفت ای آقا این چه حرفی است مرتضی که من بچائی دارم میشدم آنها را در طویله آنجا هم راه میدادند من رفیق قدیمی شاه سابق هستم فهمیدید. اغلب سران و رجال این کشور را که می بینید از زیر دست من رفته شده‌اند و من آنها را بزرگ کرده ام، بسر و ضع من نگاه نکنید من از چنان کسی هستم که امروز شمر میگوم فردا مقاله می‌نویسم بسر فردا دشنام می دهم و همه و همه از من که بظاهر یک نفر دوشکچی و دوستدار و رفقای جانی جانی او هستم حساب میبرند!

پرسیدم خوب بس قطعا شما بخوبی از قضایای اصفهان اطلاع دارید و بارو سای کارخانجات و متمولین این شهر آشنا میباشید گفت چرا اطلاع نداشته باشم و چرا معدبران کارها جات را نشناسم گفتم پس تعریف کن تا بشنوم؟ گفت آقا چیزی نبود اول یک دوسال بود بکشت مردم گرسنه و مفلوک دور فداکار را گرفته و برای بالا رفتن نرد و اجرت کارگری خود هروز نغمه ای سر میدادند و می خواستند قول معروف لشویکی در اصفهان بوجود بیاورند و بدین منظور یک میلیون تومان مالی و روزی را که خدا بکارگران و ما مور و صاحب الدوله ها داده میتوانند از زور و حرف پس بگیرند و مساوات که چراغی راکه ایزد برافروزد کسی بنفدمه ریشش بسوزد تا اینکه فداکاری اصفهان آمد و دفترچه های حزب توده (گویا مخصوص مرام‌نامه) نمی گذشتم تعمیم کرد مردم همینکه دیدند میخواهند آنها را از دینشان برگردانند و زن و مال آنها را بربایند از فداکاری حزب توده پس زدند و کلوپ آنها را غارت کردند. گفتم تو سواد داری گفت آری آقا اختیار دارید مقاله مینویسم و من چند صفحه مقالات خود را بروزنامه خودمان باختر بدهم گفتم پس قطعاً آن دفترچه راهم خوانده‌ای گفت آقا مگر بیکارم و از دین برگشته ام که دفتر چه را بخوانم دست زدن بان حرام است و عمل لازم دارد گفتم پس هنیده ای اگفت بلی آقا از آقا میرزا جعفر قاضی شنیده‌ام گفتم تصور نمیکنی دروغ گفته باشند گفت استغفرالله آقامیرزا جعفر و دروغ! گفتم بله رفیق اینها را میگویند که من و تو زحمتکش و بیچاره را آلت بازیچه دست خود و وسیله تحریک یک مشت بیچاره قرار دهند و الا حزب توده کی خواسته و کجا نوشته که من باشوبکم، حزب توده کی گفته که دست از مذهبتان بردارید؟ گفت آقا من حرف کارگران را کسیک عصر نان و نمکش را خورده ام باور نکنم و حرف شما را که تازه راه وسیله‌اید و نمیشناسم باور کنم. گفتم حقیقت نان و نمک اینستکه گفت معلوم میشود آقاهم توده ای هستید، گفتم اگر توده‌ای باهم چه میشود؟ گفت اولا اینکه همینجا من بیخشید شما را ازدوشکه بیاده میکنم هما طور که رفیق قدیمی من و رفقای شما را هشت سال پیش از اسب براه انداختم کرد و بزندان انداخت و بعد توی همین بیابان داد میزنم میگویم این آقا توده‌ای است بریسم و تازه چه میشود؟ گفت آقا پومت از سرتان میکنند ولی من

از یادداشتهای مسافرت آذربایجان

وضع بازار — بیم بیکاری — نگرانی مردم
احتیاجات شهرستانهای آذربایجان

— ۸ —

وضعیت فرهنگ اردبیل می گفتند تعرفی ندارد رئیس فرهنگ آنجا آدم بسیار محافظه کار و متدین جاهلی بود.

بخشنامه آقا صدیق اعلم رافقط درشهر اردبیل دیدم از روی ایمان وعقیده اجرا کرده می‌خواستند آموزگاران و دبیران را باقداد عشق و بی‌حقوق تبدیل بکنند.

آقای رئیس فرهنگ امر کرده بود معلمین از حضور در اجتماعات خودداری بکنند در احزاب سیاسی شرکت نمایند باصطلاح وارد سیاست نشوند.

این حماقت که نوعی از تظاهرات گوناگون تمایلات اوتوکراسی است قطعاً در تهران نافذ نبوده ولی در شهرستان های دیگر آنرا بگوش نگیرند و کاره. مندان فرهنگ حاضر نمی شدند برای هنر شاگرد خود بنویسند «امروز بی فرهنگ ازحقوق مدنی و اجتماعی خود صرف نظر بکنند».

بدبختی عجیبی است می گویند کار. مندان فرهنگ که دوشترین افراد کابین شهرستانها را تشکیل می دهند اینها در سیاست مداخله کنند یعنی این قدغن را اگر بمیهمه باشند خائنین بی آبروئی هستند. اینها بایزبان بی‌زبانی می‌خواهند باتمیز ملت پا از شدن چشم و گوش مردم مبارزه کنند. انها خیال میکنند که اگر فرهنگیان وارد سیاست شوند ممکن است مردم را از روی دانش و معلومات رهبری بکنند نه هنهای سیاسی از روی هوی و هوس نباشد.

رؤیا پلیس رضاخانی را در مدرسه راه انداختن بعقیده ما بزرگترین جنایت ها بود.

ولی بطوری که گفتم در شهر های آذربایجان کسی حاضر نبود به آن گوش بدهد مگر رئیس فرهنگ اردبیل که از روی میلو رغبت روی آن کار میکرد دبیرستان اردبیل ظاهرا تمیز و باکیزه بنظر می آمد ولی باطنا بسیار خراب بود.

اصولا مردمان محافظه کار و ملا نقطی که رئیس فرهنگ نادان اردبیل هم از آنها بود با دقت درظاهر امر اساس کار را خراب میکنند.

من مخصوصا خواستم نمونه‌ای از کار های اساسی دبیرستان اردبیل را مشاهده کنم خواهش کردم دبیری را که بالای آن باخط درشت و زیبا (آزمایشگاه) نوشته شده بود باز کردند این آزمایشگاه را قدیم لابراتوار میگفتند دراین محل باید دروس طبیعی مثلا فیزیک و شیمی و غیره از روی آزمایش عملی تدریس بشود.

میزها وصندلی ها وقفسه ها مرتب پاکیزه بود ولی از گرد وخاک ووضع اطاق پیدا بود که از آنجا مدتها است مورد استفاده واقع نشده است.

ازجوانانی که دوره را برای ما باز کرده بود علت پرسیدیم گفت ما از این اطاق هرگز استفاده نمیکنیم برای اینکه ابزار ووسایل نداریم

میدانم که قضیر برانتده و لیمیده ای مثل‌ها هجرت‌کرده‌اند حزب‌توده خواهد شد رفیق همسفرم که پاک مخرش گشته و متوجه دلک ووری سفید ومات‌خانم گشته بودم قبل ازمن جوابداده و گفت اه آقای حاجی‌خان‌ما مسافر هستیم‌ما را چه‌کار بحزب‌توده،

رئیس فرهنگ اردبیل اگر بفهمد جوان نامبرده درب اطاق آزمایشگاه را بروی ما باز کرده است حتما فلان بسرش خواهد آورد ولی ما آنجا را دیدیم خالی بود خط درشت درب ما را اغفال نمود.

برفیقم گفتم لابد رئیس فرهنگ کلیه آزمایشگاه را نوشته است که دانشجویان نفهمند در مدرسه بایسد آزمایشگاه هم باشد.

خندید و گفت لابد عبارت (خدا و شاه میهن) را هم ازاین قبیله نظر در آن بالا نصب نموده است.

آنها هم قطعا در این دبیرستان برای تشریفات است پشت سر آنها هم خبری نیست!

گفتم بهتر است درمقولات مداخله انکنیم این از دوره شاه سابق مانده بشاگردان می‌خواهند بگویند شاه بالاتر از میهن است.

مگر نمیبینید شاه و میهن نوشته‌اند یعنی اگر میهن نباشد عیب ندارد شاه باید باشد برای این که میهن برای شاه است نه شاه برای میهن این نمونه پارزی از تعلیم و تربیت دوره دیکتاتوری است خودفرهنگیان بی‌فرهنگ در نگهداری آن سماجت و اصرار میورزند.

یک موضوع دیگر هم در اردبیل جالب توجه شد آن مبارزه شدید بود که برای بهم‌زدن یکی از دستان های آن بکار میبردند.

می گفتند سابق براین آنجا مدرسه بوده است آخوندها و مرده‌خورها می‌خواهند بهر وسیله باشد آن را بحال اولی برگردانند برای طلاب خیابانجیره وممکن درست کنند.

معلوم نشد بچه مناسب آقای مجد ضیائی نمایندهٔ زنجان دراین کار مداخله می‌نمود.

مجد ضیائی میگفتند در تهران شب و روز برای بر انداختن این بدستان دونده گی می کنند دشمنان فرهنگ! دیل باابن نمایندگان بطور مرتب مکاتبه می کنند آقای نمایندگان شنیدم گفته است که من وکالتم در زنجان تامین است ولی بدم نمی آید اگر اداره‌کل اردبیل جمع چندتای باسم من در بیاید.

ازاین رفقای جاه‌طلب باید پرسید شما برای موکلین زنجان خود چه کرده اید که می خواهید اردبیلی‌ها از آن محروم باشند.

خوشا بحال مرده‌خور هائی که در اردبیل برای ما نمایند گی‌مرده خور دیگر دوندگی میکنند

بقیه دارد.

«بهای اشتراک»

سالیانه	۲۵۰ ریال
ششماهه	۱۴۰ »

برای کارگران و کشاورزان و محصلین و کارمندان جزخودداتر صدی بیست تخفیف منظور میگردد

بهای آگهیها بادفتر اداره است

جای اداره

خیابان فردوسی جنب چاپخانه توانا